

לְעוֹלָם יִהְיֶה אָדָם רַגִּיל לֹמֵר :

"כָּל מֵה דְעַבִּיד רַחֲמָנָא לְטַב עַבִּיד"

(מָרְזוּ הַשְּׁלֵחָן עָרוּף, אֹרַח חַיִּים, סִימָן ר"ל)

בֶּא חֲבֻקִיק וְהַעֲמִידוּן עַל אַחַת:

"וַיֵּצֵדִיק בְּאַמוֹנָתוֹ יְחִידָה" (חֲבֻקִיק ד' ב')

אַחֵי הַיִּקְרָא!

עֲצוֹר לְרַגַע וְתֵן דַּעְתְּךָ וְלִבְךָ לְדַבְרִים הַנֶּאֱמָרִים
כָּאן. וּבַעֲזֵרַת ה' יִתְבָּרַךְ אִם תִּזְכֶּה לְקִיָּמָם אֲזִי
תִּמְשִׁיךְ עַל עַצְמְךָ יְשׁוּעוֹת אֵין סְפּוֹר בְּרוּחָנִיּוֹת
וּבִגְשָׁמִיּוֹת. וְתִרְאֶה אֵיךְ שְׁכַל הַצָּרוֹת שְׁלָךְ
מִתְּהַפְכוֹת לְטוֹבוֹת לְיְשׁוּעוֹת וְנַחֲמוֹת, וְעוֹלָמְךָ
תִּרְאֶה בְּחִיָּךְ – אִם רַק תִּקְיָם אֶת הַנֶּאֱמָר כָּאן
בְּאַמֶּת וּבְתַמִּים בְּפִשְׁיטוֹת וּבְתַמִּימוֹת.

הַלְכָה הַשּׁוּה לְכָל נַפֶּשׁ

מובא בשלחן ערוך אורח חיים סימן ר"ל סעיף ה' הלכה פסוקה לכל יהודי באשר הוא וז"ל:
'לעולם יהא אדם רגיל לומר כל מה דעביד רחמנא לטב עביד, עכ"ל. תרגומו הפשוט:
- לעולם יהא אדם רגיל לומר כל מה שה' עושה - לטובה עושה.

ובכף החיים מביא וזו לשונו: יזוהו על שעבר, ועל העתיד הרגל לשונך לאמר 'אתה ה' -
הטוב בעיניך עשה, כמ"ש מרן בבכף משנה מישים רבנו מנות.
ומקורו של מרן השלחן ערוך הוא מהגמרא במסכת ברכות (דף ס"ג), וזה לשון הגמרא שם:
'אמר רב הונא אמר רב משיום רבי מאיר, וכן תנא משמיה דרבי עקיבא, לעולם יהא אדם
רגיל לומר כל דעביד רחמנא לטב עביד'. (בלשון ארמית, ועין לקמן הטעם).

ומביאה הגמרא שם מעשה: ¹ כי הא דרבי עקיבא דהוה קאזיל באורחא, מטא לההיא
מתא, בעא אושפיזא לא יהבי ליה, אמר כל דעביד רחמנא לטב. אזל ובת בדברא,
והוה בהדיה תרנגולא וחמרא ושרגא, אתא זיקא כביה לשרגא, אתא שונרא אכליה
לתרנגולא, אתא אריה אכליה לחמרא, אמר כל דעביד רחמנא לטב. ביה בליליא
אתא גייסא שבייה למתא. אמר להו, לאו אמרי לכו כל מה שעושה הקדוש ברוך הוא
הכל לטובה. עד כאן לשון הגמרא.

¹ להלן תרגום משלב בהסבר: מעשה ברבי עקיבא שהיה מהלך בדרך, הגיע לישוב אחד. בקש
להתארח שם באחד הבתים ולא הסכימו לארח אותו, אמר כל מה שעושה הקב"ה - לטובה.
הלך ולן בשדה - (בסמוך לאותו ישוב). והיו עמו תרנגולות (להקיצו משנתו), חמור (לרפוב עליו), ונר
(להאיר). באה רוח באמצע הלילה וכבתה את הנר, בא חתול ואכל את התרנגול, בא אריה אכל
את החמור. אמר רבי עקיבא: כל מה שעושה הקב"ה - לטובה. בו בלילה באו גיסות (חבורת
אנשי רשע) ושבו את בני העיר (ורבי עקיבא נצל מארבע סכנות באותו הלילה בזכות מה שארע לו).
האמת, מאחר שלא הסכימו לארח אותו ולכן לא לן באותו ישוב - בזכות זה לא נלקח בשבי על
ידי הגיסות כמו שנלקחו כל יושבי המקום.

השנייה, בזכות שהנר כבה ע"י הרוח - לא זיהו אותו הגיסות אע"פ שלן בקרבת מקום.
השלישית, בזכות העבדה שהחתול טרף את התרנגול - הוא לא עשה רעש כדרך והגיסות לא
ראו אותו.

הרביעית בזכות שהאריה טרף את חמורו של רבי עקיבא - החמור לא הרעיש, וממילא רבי
עקיבא לא נתפס על ידי הגיסות. (והתברר למפרע שכל מה שארע לרבי עקיבא היה לטובה).
אמר רבי עקיבא לתלמידיו (בלשון הקדש): לא אמרתי לכם שכל מה שהקב"ה עושה - הכל
לטובה!! עד כאן תרגום המעשה בתוספת הסבר.

ראוי לעין במעשי הצדיקים

ממעשה נפלא זה אנו למדים עד כמה נכונים דבריו של רבי עקיבא שכל מעשיו של הקב"ה עם ברואיו הם לטובה ואפילו מה שנראה בעינינו כ'רעה' היא אינה אלא טובה מכסה המלבשת ברע. אמנם עלינו לשאול כמה שאלות על זה המעשה כדי להבינו טוב יותר ולהשיבו אל לבבנו :

האחת, לשם מה אמר רבי עקיבא 'כל מה דעביד רחמנא לטב עביד' האם אין די בכך שהוא חושב כך ומאמין בעבדה זו? השנית, גם אם נרצה לומר שכונת רבי עקיבא היתה ללמד את תלמידיו, עדין קשה למה אמר זאת שוב ושוב, הרי אין דרך התנאים להרבות במלים, ובפרט שאין דרפם לחזור על אותו דבור פעמים אחדות. שלישית, האם יש תועלת מיוחדת באמירה זו שכל מה דעביד רחמנא לטב עביד? האם אמירה זו יכולה לשנות, לתקן או להטיב את מצבו של מי שאמרה? ורביעית, למה אמר רבי עקיבא במשך המעשה 'כל מה דעביד רחמנא לטב עביד' בלשון ארמית, ובסוף המעשה שנה ואמר לתלמידיו בלשון הקודש: 'לא אמרתי לכם שכל מעשיו של הקב"ה הם לטובה?'

ובכן, להבין כל זאת ועוד בתוספת מרבה, אספנו מדבריהם של גדולי וצדיקי הדורות, אשר מימיהם אנו שותים כדי להבין את עמק המעשה ודרך הנהגתו עם ברואיו, ואשרי מי שישב הדברים אל לבו, לטוב לו כל הימים. ובראשונה נביא מדברי קדשו של רבי יוסף חיים זצ"ל בעל ה'בן איש חי' בספרו הנפלא 'בן יהוידע' [פרושים על סגיות הש"ס בדרך הפרדס] בפרושו על הגמרא שם (ברכות ס), וזו לשונו הקדושה הנצרכת לעניננו:

"ונראה לי בס"ד בנותו לאמר, כי האדם שפוחח פיו לטובה – אפילו אם נגזרה עליו גזירה לרעה אפשר שתתבטל, ולכן אמר מה שאתם רואים עתה שהכל נעשה לטובה הינו בשביל דאמרי לבו מועקרא על כל דבר שנעשה דעבדי מן שמיא לטב, ועל כן פתחון פי שפתחתי לטובה גרם שיהיה הדבר ההוא לטובה. ורצה ללמדם בזה שיהיו מרגלים לפתוח פיהם לטובה על כל דבר ² אע"פ שנראה שהוא רעה, חו"ו ³. עכ"ל."

הרי לנו שרבי עקיבא כל כך החשיב את האמונה בכך שכל מעשיו של הקב"ה הם לטובה, וביותר החשיב את האמירה המבטאת אמונה זו עד שתלה את הנסים שנעשו

² כן יהוידע פותח וזה לשונו: 'נראה לי בס"ד פא לרבות פתיבת 'לעולם' לומר, לא מפניא אם רואה דברים היוצאים מהקל הטבעי, אלא אפלו אם רואה מקרים טבעיים. לא יאמר מקרה הטבע הוא זה, אלא יאמין שהכל נעשה בהשגחתו יתברך לטובה'.

³ ובקמשיך דברי ה'בן יהוידע' אומר: 'והנה פאן פהאי עובדא נעשה נזק ג' פעמים בזה אחר זה, ועם כל זה אמר כל מה דעבדיו מן שמיא לטב, אפילו בשלישית, ולזה אמר 'הא רגיל' שאפילו ראה ג' עניינים כבת אחת זה אחר זה שנראין רעה – ג"כ יאמר דעבדי לטב'.

לו באמונתו בקב"ה הבאה לידי בטוי באמירה: 'כל מה דעביד רחמנא לטב, ואשרי הרגיל בכך.

ובכן אתה הקורא הישר, תן עיניך לבך ודעתך לדברים קדושים אלה – מה אפשר לזכות ע"י שאומר באמונה – 'כל מה דעביד רחמנא לטב עביד'.

מעלתו של המדבר דברי אמונה

ולתוספת באור בתועלת שבאמירה זו נביא את דבריו הקדושים של רבי נחמן מברסלב זיע"א בספרו 'הק' לקוטי מוהר"ן אשר ישפכו אור נוסף על ענין זה. וזו לשונו 'הק' בסימן קע"ג: 'האמונה הקדושה יש לה שרש, ושרש האמונה נמצא בנפש... והדבור הוא הנפש בעצמו, כמו שכתוב בשיר השירים: 'נפשי יצאה בדבורי', עכ"ל.

היצא מדברי קדשו שע"י הדבור מתגלית פנימיות הנפש אשר שם נמצא שרש האמונה, כלומר ע"י שמדברים דברי אמונה מעוררים בכך את שרש האמונה הנמצאת בנפש האדם כנ"ל.

ובלקוטי מוהר"ן תניינא סימן מ"ד מובא בזה הלשון:

'האמונה תולה (תלויה) בפה של האדם, בבחינת 'אודיע אמונתך בפי', היינו על ידי שמדברים האמונה בפה זהו בעצמו אמונה, וגם ע"י זה באים לאמונה' וכו' עכ"ל. עיין שם בארץ והבן כמה קשורים זה בזה אמונתו של האדם והדבורים שמדבר בפיו. והמעין בענין זה ימצא פסוקים נוספים בתנ"ך הקושרים את הדבור והאמונה כתרין רעין דלא מתפרשין, והם קשורים זה בזה עד כדי כך שהאמונה משפעת עד מאד מהדבור הן לטוב והן למוטב. כך למשל פרשו מרבתינו את הפסוק 'האמנתי כי אדבר' [תהלים קט"ז] מה הטעם והסבה לאמונה שהאמנתי? והתשובה היא: 'כי אדבר', דהיינו בגלל שהייתי מדבר דברי אמונה – זה עזר לי לבוא לאמונה כראוי.

ופסוק נוסף המעיד על חשיבות הדבור בעניני אמונה הוא: 'אבדה האמונה ונכרתה מפייהם' [ירמיהו ז', כ"ב] ופרושו – מה הטעם לכך שאבדה האמונה? ועל כך משיב המשך הפסוק: 'ונכרתה מפייהם', דהיינו מכיון שפסקו מלדבר דברי אמונה האחד עם השני – זה בעצמו גרם להם לאבוד האמונה.

קורא יקר, עתה אפשר לנו להבין יותר את פונתו של רבי עקיבא במה שאמר לתלמידיו שפתחון פיו לטובה הוא שגרם לכל הישועות להן זכה באותו לילה, ואם כן כשאדם חוזר שוב ושוב ואומר בכונה: - 'כל מה דעביד רחמנא לטב עביד' - מחזק הוא אצלו את האמונה עד מאד וזוכה ממילא לכל מה שהזכרנו לעיל.

איכות חיינו תלויה באמונתנו

פלגנו יודעים את דברי הגמרא (מכות כד.): 'בא חבוק והעמידן על אחת, שנאמר וצדיק באמונתו יחיה. ולפי דרכנו פרוש הדברים שכל חיי האדם תלויים באמונתו, וכפי גדל אמונתו כך היא אכות חיייו והחיות והשמחה שיש לו בחייו. שהרי על כל אחד מאתנו עוברים הרפתקאות ונסיונות במשך החיים, ועל ידי אמונה שהכל בהשגחה והכל לטובה זוכים לעבור את הנסיונות כראוי, אבל בלא אמונה אפילו שיהיה לאדם כסף וזהב לרוב, חיייו יהיו מלאי סבל. וזו היתה פונת רבי נחמן מברסלב כשאמר "מי שיש לו אמונה – חיייו חיים, ומי שאין לו אמונה – חיייו אינם חיים". ה' ירחם. והוצא מדברי קדשו שהעולם טועה ומטעה מאד. כלם רוצים שתהיה להם איכות חיים, וחושבים בטעות שתוספת בגשמיות (מכונית, בית וכדו') זה מה שיתן להם איכות חיים. אבל טעות גדולה ונוראה בידם, כי איכות החיים תלויה רק בגודל האמונה של האדם בלבד, כמו שכתוב בלקוטי מוהר"ן (תורה ד') וזה לשונו: 'כשאדם יודע שכל מאורעותיו הם לטובתו, זאת הבחינה היא מעין עולם הבא. ומצאנו לנכון להביא את דברי קדשו של בעל התניא (אגרת הקודש פרק י"א), וראוי שכל אחד ישיבם אל לבו, וזה לשונו:

"וואמין שבאמת הוא חי בה, וכל צרכיו וכל עניניו משתלשלים באמת בפרטי פרטיותיהם שלא מסטרא אחרא, כי מה מצעדי גבר כוננו בו, ואם פן הכל טוב בתכלית רק שאינו משג. ובאמונה זו באמת נעשה הכל טוב גם בגלוי, שבאמונה זו שמאמין שהרע הנדמה בגלוי כל חיותו היא משוב העליון שהיא חכמתו יתברך שאינה משגת והיא העדן שלמעלה מעוה"ב, הרי באמונה זו נכלל ומתעלה באמת הרע המדמה בשוב העליון הגנוז."

מה קורה בשמסתלקת האמונה?

ושם בפרק כ"ה כתב בגנות מי שחסר באמונה, וז"ל: אמרו רז"ל כל הנועס באילו עובד עבוס וכי. והטעם מובן לידעי בינה, לפי שבעת כעסו נסתלקה ממנו האמונה, כי אילו היה מאמין שמאת ה' היתה זאת לו, לא היה בכעס כלל, ואף שבן אדם שהוא בעל בחירה מקללו או מכהו או מזיק ממונו, ומתחייב בדיני אדם ובדיני שמים על רוע בחירתו, אף על פי כן על הנזק כבר נגזר מן השמים, והרבה שלוחים למקום.

בכח האמונה להפוך הכל לטובה

ועתה נביא לפני הקורא החפץ בחיים מדברי קדשו של איש אלקים קדוש הוא, אשרי עין ראתהו, מצדיקי הדורות, רבי ישראל (בן אליעזר) הבעל שם טוב הקדוש. הדברים הובאו בשמו בספר 'פתגמי קדישין' (ארשא תרמ"ו), וזה לשונו:

והנה להבין הענין על אמתתנו, למה באמת לפעמים יש לאדם כמה מקרים רעים, הלא השי"ת הוא טוב ומטיב, ומאתו לא תצא רעה, וגם להבין פירוש המקרא שאמר 'מפי עליון לא תצא הרעות והטוב', והוא אינו מובן לכאורה. וגם להבין מאמר חז"ל שאמרו ששמן השי"ת הנותן יוצאין טובות, רק מכח צד האדם המקבל נעשו רעות חיו, ולכאורה הדברים אינם מובנים.

אָמנם עומק הענין הוא כי באמת הנה אנו רואים שיש ב' מיני בחינות בטובות השי"ת אל האדם. יש שבאה אל האדם טובה פשוטה ונגלית לעיניו כל שהוא טובה, ויש אשר באה הטובה מכסה, היינו שנראה שהוא רעה לו להאדם, אָמנם אח"כ בזמן מה נתגלה שאדרבה הוא טובה גדולה לו. הענין בזה כף הוא, שהן אמת הוא שִׁמּוֹן השי"ת הטוב והמטיב וחסיד ורחום ב"ג מדותיו הרחמים עד אין סוף ותכלית, בודאי אין יוצאת לנו ישראל עם קרובו שיום רעה חלילה, ואדרבה רק טובות וישועות ונתחמות לנו כל ישראל עם קרובו. רק אם האדם זוכה אזי באה לו הטובה באתגלוייא.

מדוע יורדת משמים טובה שנדמית לרעה?

אָמנם יש לפעמים שהאדם אינו זוכה חלילה מחמת מעשיו אשר אינם טהורים כל אחד לפי מדרגתו אזי בשיוצאת הטובה מלעלא לתתא להאדם הזה, אזי יש מקטרגים המקטרגים על האדם ואינם מניחים שגיע הטובה להאדם. אזי הפסק דין למעלה הוא כף, שלעת עתה גיע הטובה הזו אל האדם בצרופים אחרים מלבשת ברעה חלילה פנודע, ואם האדם הזה יעמוד בנסיון זה, שיתחזק עצמו באמונה שלמה וחזקה באמת שכל מה דעבד רחמנא ודאי לטב עביד, ויאמין שאינו יוצא מאתו ית' שום רעה ח"ו כי הוא ית' טוב ומטיב וחסיד ורחום ב"ג מדות הרחמים עד אין סוף ותכלית, ויאמין שבודאי זו היא טובה גדולה רק שעדין אינה נגלית לו - אזי בזכות האמונה שיאמין ויבטח כל כף בהשי"ת יתהפכו הצרופים פידוע, ויעשו ויתהוו צרופים הקודמים הטובים כמו שהיה קודם הקטרוגים, ויתגלה הטובה לעין כל. ואף גם זאת שאז בזכות האמונה והבטחון יותר ויותר יתגדל הטובה ביתר שאת, שאף מן הרעה בעצמו יתהנה טובה וגדולה מקמיתא וכפ"ש לקמן בענין נחום איש גם זון, אָמנם אם האדם הלזה לא יעמוד בנסיון זה, ולא ישים אמונתו ובטחוננו ביה' יתברך כפ"ל, אזי מחמת זה שלא יאמין ביה' אזי יעמדו וישארו הצרופים חלילה כמו שיירדו לתתא (למטה) עכשיו אחר הקטרוג. זהו הפסק דין למעלה והבן.

ביצד צריכה להיות הנהגת היהודי בבוא אליו מקרה רעה?

ונמצא בבא אל האדם מעשה כזו חלילה, היינו איזה מקרה רעה, אזי ישוב בתשובה ויתודה ויאמין שהשי"ת הוא אמת ותוה"ק אמת, וכל מה שגלה לנו הקב"ה בתוה"ק שהוא טוב ומטיב וחסיד ורחום ב"ג מדות הרחמים עד אין סוף ותכלית, וממנו ית' אין יוצאין שום רעות ח"ו רק טובות וחסדים ורחמים לנו כל ישראל, הוא הכול אמת. ויבטח בבטחון חזק בהשי"ת באמת שבודאי הוא טובה, היינו שבודאי טובה יוצאה מן השי"ת כי כל מה דעבד רחמנא לטב עביד, רק מחמת המקטרגים נתלבשה הטובה כפ"ל כפי הפסק דין, אבל על פי האמת הוא טובה, רק ממתנת על אמונתו, אזי בזכות גדל האמונה והבטחון ממתיק הדין ומהפך מדת הדין למדת הרחמים, ויזכה האדם

הלֹזָה שִׁיתְהַפְּכוּ לוֹ הַצְרוּפִים לְטוֹבָה, וְיִתְגַּלֶּה לוֹ טוֹבָה יְשׁוּעָה וְנַחְמָה גְדוֹלָה רַבָּה וְעִצּוּמָה בַּעֲגָלָא וּבְזָמַן קָרוֹב כַּנ"ל. אָמֵנָם מִכָּלֵל הֵן אַתָּה שׁוֹמֵעַ כּו'. וּלְכַף הַצְדִּיקִים יְכוּלִין לַעֲשׂוֹת טוֹבָה לְאָדָם, כִּי מֵהַפְּכִין מִדַּת הַדִּין לְמִדַּת הַרַחֲמִים בְּאִמּוּנַתָּם כַּנ"ל, וְהֵם רִישָׁא דַּעֲמָא, וְזֵהוּ 'אִין יִשְׂרָאֵל אוֹכְלִין בַּעוּהוּ" אֲלָא בְּשִׁבִיל אִמּוּנָה, וּשְׁבִיל הֵיִינוּ דְרָךְ פִּידוּעַ, וְהָבוּ. וְזֵהוּ 'צְדִיק בְּאִמּוּנָתוֹ יַחֲיֶה' אֵל תִּקְרִי יַחֲיֶה' אֲלָא יַחֲיֶה. וְהָבוּ כַּנ"ל. וְהִנֵּה זֶה הוּא דְרָךְ אִמּוּנַת 'מָה דַּעֲבַד רַחֲמָנָא לְטַב עֲבִיד, עַכְל"ק.

מְדוּעַ דּוֹקָא בַּלְשׁוֹן אַרְמִית?

אָמַר הַמְּלָקֵט: וְעַתָּה נִרְאָה לְתַרְזַן בְּסִיעָתָא דְשָׂמִיא אֵת הַשְּׂאֵלָה הַרְבִּיעִית, מְדוּעַ בַּלְשׁוֹן הַגְּמָרָא (בְּרִכּוֹת ס:) רַבִּי עֲקִיבָא נִהַג לומר 'כָּל מָה דַּעֲבִיד רַחֲמָנָא לְטַב עֲבִיד' בַּלְשׁוֹן אַרְמִית דּוֹקָא, וּמִצַּד שְׁנֵי כְּשֹׁפֵר אַחַר כָּף לְתַלְמִידוֹ עַל מָה שֶׁקָּרָה לוֹ בְּאוֹתוֹ לִילָה שְׁזֵה אָמַר לָהֶם בַּלְשׁוֹן הַקּוֹדֵשׁ: 'לֹא אֲמַרִי לְכוּ כָּל מָה שְׁעוֹשֶׂה הַקִּבְ"ה הַכֵּל לְטוֹבָה'. וְנִרְאָה לְתַרְזַן בִּס"ד עַל פִּי דְבַרֵי הַתּוֹסֵ' בְּמִסְכַּת בְּרִכּוֹת (ג.) ד"ה וְעוֹנִין, שְׁמִבְיָאִים אֵת הַטַּעַם לְמָה נִתְקַן הַקְּדִישׁ בַּלְשׁוֹן אַרְמִי, וּמִתְרַצִּים שְׁלֵכָה אוֹמְרִים קְדִישׁ בַּלְשׁוֹן אַרְמִית, לְפִי שֶׁתְּפִלָּה נְאֻה וְשִׁבַח גְּדוֹל הוּא, עַל כֵּן נִתְקַן בַּלְשׁוֹן תְּרַגּוּם, שְׁלֹא יִבְיִנו הַמְּלָאכִים וְיִהְיוּ מִתְקַנְאִים בְּנו. עַכְל"ל.

וְכֵן בַּעֲנִינֵי נִרְאָה לומר שְׁעַל יְדֵי אֲמִירַת 'כָּל דַּעֲבִיד רַחֲמָנָא לְטַב עֲבִיד' יְכוּל לְהַפּוֹךְ אֵת מִדַּת הַדִּין לְמִדַּת הַרַחֲמִים, וּלְבַטֵּל הַקְּטְרוּגִים מִעֲלֵיו, וְלְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ חֶסֶד וְרַחֲמִים וּישׁוּעוֹת מְקִיפּוֹת בְּכַח אִמּוּנָתוֹ שֶׁהַכֵּל לְטוֹבָה, אֵיךְ עַל פִּי שְׁמִצַּד מַעֲשֵׂיו אֵינוֹ רְאוּי לְכַף, אֲזִי כְּדִי שְׁלֹא יִתְקַנְאוּ בוֹ הַמְּלָאכִים וְלֹא יִקְטְרוּ עָלָיו וְלֹא יִמְנְעוּ מִמֶּנּוּ לְהַמְשִׁיךְ הַישׁוּעָה, לְכֵן אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא בַּלְשׁוֹן אַרְמִית דּוֹקָא. אָמֵנָם לְאַחַר שֶׁהַישׁוּעָה כָּבֵד בָּאָה וְאֵין חֲשֵׁשׁ מְקַטְרוּג וְקִנְיַת הַמְּלָאכִים, אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא לְתַלְמִידוֹ בַּלְשׁוֹן הַקּוֹדֵשׁ: 'כָּל מָה שְׁעוֹשֶׂה הַקִּבְ"ה הַכֵּל לְטוֹבָה'. וְנִרְאָה לְבָאֵר שֶׁזֶה הַסִּבָּה שֶׁמֶרֶן בַּשְּׁלִחְנוֹ הַטְּהוֹר כָּתַב לומר לְעוֹלָם יְהֵא אָדָם רְגִיל לומר 'כָּל מָה דַּעֲבִיד רַחֲמָנָא לְטַב עֲבִיד' בַּלְשׁוֹן אַרְמִית דּוֹקָא, וְק"ל.

גַּם זֶה לְטוֹבָה

וְנָשׁוּב לְדַבְרֵי רַבְנֵי הַבַּעֲשִׂיט צוֹק"ל, וְז"ל עוֹד שָׁם: אָמֵנָם יֵשׁ עוֹד דְרָךְ לִפְנֵי אִישׁ אֲשֶׁר הוּא בְּיָתֵר שְׂאֵת וְיָתֵר עוֹז, וְהוּא דְרָךְ אִמּוּנַת 'גַּם זֶה לְטוֹבָה, וְהֵינּוּ שִׁיאֲמִין בַּהֲשִׁיית הַטּוֹב וְהַמְּטִיב הַחֲסִיד וְהַרְחוּם בִּי"ג מִדּוֹת הַרַחֲמִים שֶׁגַּם זֹאת הִרְעָה בַּעֲצָמָה הוּא לְטוֹבָה גְּדוֹלָה, הֵינּוּ שְׁמֵן הִרְעָה הַזֶּה יִתְהוּהוּ טוֹבָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה וְחֻזְקָה מִטוֹבָה קַמְיִיתָא שֶׁהִיָּתָה קוֹדֵם הַקְּטְרוּגִים, וְכַמְעֵשָׂה דְנַחֲוּם אִישׁ גַּם זֶה. וְאֵז בְּהִיּוֹת הָאָדָם מִאֲמִין בְּדְרָךְ אִמּוּנָה זֶה אֲזִי זוֹכֵה שֶׁגַּם מִן הִרְעָה יִתְהוּהוּ לוֹ טוֹבָה, וְשׁוֹב נוֹסֵף לוֹ עוֹד טוֹבָה גְּדוֹלָה וְחֻזְקָה יוֹתֵר מִקְמִיתָא בְּיָתֵר שְׂאֵת וְיָתֵר עוֹז כַּנ"ל. וְזֵהוּ הַחֲלוּק בֵּין דְרָךְ 'מָה דַּעֲבַד רַחֲמָנָא כּו' וּבֵין דְרָךְ 'גַּם זֶה לְטוֹבָה' וְהָבוּ, כִּי עֲמוּק עֲמוּק הוּא. וְעַל כֵּן בְּנַחֲוּם אִישׁ גַּם זֶה כְּשֶׁבָא לִידּוֹ הַמְעֵשָׂה עִם הָאֲרָגֵז שֶׁגָּבּוּ מִמֶּנּוּ כָּל הַמְמוּן וְאֲבָנִים טוֹבוֹת וּמְלָאוּ אֵת הָאֲרָגֵז עִם עֵפֶר וְהוֹבָא אֶל הַמְּלֻכוֹת, וְהִיָּה אִמּוּנָתוֹ וּבִטְחוֹנוֹ כ"כ חֻזְקָה בַּהֲשִׁיית עַד שְׂאֲמַר 'גַּם זֶה לְטוֹבָה' עַל כֵּן נִתְהַפֵּךְ לוֹ לְטוֹבָה גְּדוֹלָה יְשׁוּעָה וְנַחְמָה יוֹתֵר מִמָּה שֶׁהָיָה לוֹ אִם הָיָה נִתֵּן הַמְמוּן וְהָאֲבָנִים טוֹבוֹת לְהַמְּלֻכוֹת. וְזֵהוּ פִּירוּשׁ שֶׁהַכֵּל תְּלוּי בְּכַח הַמְּקַבֵּל דִּלְתַתָּא כַּנ"ל, כִּי 'מְהַרְסִיהּ וּמְחַרְבִּיהּ מִמָּה יִצְאוּ כַּנ"ל. עַכְל"ק.

תּוֹדָה וְהוֹדָא

וְהִנֵּה בַחֲסֵדֵי ה' עַל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל זָכָה בְּדוֹרוֹנוּ הָרַב הַצְדִּיק ר' שְׁלום אַרוֹשׁ שְׁלִיט"א בְּסִפְרָיו הַקְּדוּשִׁים לְהַפִּיחַ רוּחַ חַיִּים חֲדָשָׁה בְּקֶרֶב שׁוֹמְרֵי הַתּוֹרָה וְהַמְצוּוֹת, וּבִפְרָט בְּנוֹשְׂא הָאֱמוּנָה. הָרַב זָכָה לְהַאִיר אֶת הָעוֹלָם בְּשִׁלְשֵׁה סִפְרִים נִפְתָּחִים: 'בְּגֵן הָאֱמוּנָה', 'שְׁעָרֵי בְּתוּדָה', 'אֲמַרְתִּי תּוֹדָה וְנוֹשְׁעָתִי', הַסּוֹבְבִים עַל חַיִּים שֶׁל אֱמוּנָה צְרוּפָה שְׁכָל מַה דְּעַבִּיד רַחֲמָנָא לְטַב עַבִּיד, וְגַם זֶה לְטוֹבָה, בִּיתֵר שְׂאֵת וּבִיתֵר עוֹז, עַד שְׂרָאִי לֹאמֵר לְהַשִּׁי"ת תּוֹדָה עַל כָּל דְּבַר, מֵאַחַר וְכָל מַעֲשָׂיו ית' בְּהַשְׁגָּחָה לְטוֹבָתָנוּ. וְזֶה לְמַעֲשֵׂה הַדְּרָךְ בְּהַלְכוּ אַבּוֹתֵינוּ הַק' וְרַבּוֹתֵנוּ בְּכָל הַדּוֹרוֹת, וְצָרִיף כָּל אָדָם לֹאמֵר 'מִתִּי יִגִּיעוּ מַעֲשֵׂי לְמַעֲשֵׂי אַבּוֹתִי'. רַבּוֹת מִקּוֹרְאֵי הַסִּפְרִים הַעִידוּ כִּי חַיִּיהֶם הִשְׁתַּנּוּ לְטוֹבָה וּלְבִרְכָה, וְכָל מִי שְׁחִי עִם תּוֹדָה וְהוֹדָא לַה' עַל כָּל דְּבַר חַיִּיו מְלֵאִים חֲסִדִּים מְגִלִּים וְיִשׁוּעוֹת מְקִיפּוֹת, וְאֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקוֹ. וְזֶה גִרְמָז בְּסִמְיֻכּוֹת הַפְּסוּקִים: 'מִזְמוֹר לְתוֹדָה', וְלֹאחֲרָיו 'עַבְדוּ אֶת ה' בְּשִׂמְחָה', לְלַמְּדֵנוּ שֶׁהוֹדָא הִיא עֲבוֹדַת ה', וְעוֹד שֶׁהֲרִגִיל לְהוֹדוֹת לַה' הוּא זֹכָה לְעֲבוֹד אֶת ה' בְּשִׂמְחָה, וְכִפִּי מַה שְׁמֵרְבָה לְהוֹדוֹת לַה' עַל כָּל מַה שְׁמַטִּיב עַמּוֹ עַד פְּרִטֵי הַפְּרִטִים כִּף זֹכָה לְשִׂמְחָה רַבָּה יוֹתֵר בְּעֲבוֹדַת ה' שְׁלוֹ וּבְכָל חַיִּיו, וְאֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי הַחֹלֶף בְּדַרְכָּיו וְלִמְדָנוּ מִמַּעֲשָׂיו.

לֹא הַמְדַרְשׁ עֵקֶר אֱלֹא הַמַּעֲשֵׂה.

וְאַתָּה הַקּוֹרֵא הַיָּקָר, לְאַחַר שֶׁקָּרָאת אֶת הַקּוֹנְטֵרס הִרְאֵת לְדַעַת עַד הֵיכָן הַדְּבָרִים מְגִיעִים, וְכֵן שְׂאֵכּוֹת חַיִּינוּ תְלוּיָהּ בְּגִדְל אֱמוּנָתָנוּ בְּה', וְעַד כַּמָּה אֲפֶשֶׁר לְפַעוֹל בְּאֱמוּנָה וּבְאֲמִירַת 'כָּל מַה דְּעַבִּיד רַחֲמָנָא לְטַב עַבִּיד'. אִם כֵּן רְאִי שֶׁנִּשְׁנַן אֶת הַדְּבָרִים וְנִשְׁיֵב אוֹתָם אֶל הַלֵּב, וְנַעֲלָה בְּמַעֲלוֹת הָאֱמוּנָה, וְנִקְיָם אֶת הַנְּאִמָּר בְּשִׁלְחַן עֲרוּף כְּרָאִי. כְּמוֹ כֵּן נִתְחַזַּק בְּאֱמוּנָה בִּי'ג עֲקָרֵי הָאֱמוּנָה וְלֹא כְּמַצּוֹת אֲנָשִׁים מְלַמְּדָה, וְנִזְכּוֹר אֶת דְּבָרֵי הַרְמַב"ן בְּסוֹף פְּרִשְׁתַּת בֵּא, שְׂאִין לְאָדָם חֲלָק בְּתוֹרַת מִשָּׁה רַבְּנוּ עַד שֶׁנִּאֲמִין בְּכָל דְּבָרֵינוּ וּמְקָרִינוּ שְׁכַלְמָם נְסִים, אִין בְּהֶם טַבַּע וּמְנַהֲגוּ שֶׁל עוֹלָם כָּלֵל, בֵּין בְּרַבִּים בֵּין בְּיַחֲדֵי, אֱלֹא אִם יַעֲשֶׂה הַמְצוּוֹת יִצְלִיחֵנוּ שְׁכָרוֹ, וְאִם יַעֲבוֹר עֲלֵיהֶם יִכְרִיתֵנוּ עֲנוּשׁ. ע"ש.

וַיְהִי רִצּוֹן שְׂזוֹכּוֹת כָּל הַצְדִּיקִים, וּבִפְרָט אֵלּוּ שֶׁהִזְכֵּרוּ בְּשִׁמְם בְּקוֹנְטֵרס זֶה: רַבִּי עֲקִיבָא, הַבַּעַשׂוֹט, רַבִּי נַחֲמָן, בַּעַל הַתְּנַיָּא, הַבֵּן אִישׁ חֵי, יַעֲמָדוּ לָנוּ לְזִכּוֹת לְלַכֵּת בְּדַרְכָּם וּלְקַיֵּם אֶת דְּבָרֵיהֶם וּלְהוֹשִׁיעַ בְּכָל הַיְשׁוּעוֹת בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, בְּבִנְי, חַיִּי אֲרִיכִי, מְזוּנֵי רוּחֵי וַיִּקְיָם בְּנֵי הַפְּסוּק (תְּהִלִּים ל"ז): 'בְּטַח בְּה' וַעֲשֵׂה טוֹב, שְׁכֵן אֲרִץ וְרַעַה אֱמוּנָה, כְּפָרִישׁוֹ שֶׁל רַש"י שֵׁם: וְתַתְּפַנֵּס בְּשִׁכְר אֹתָהּ אֱמוּנָה שֶׁהֵאֱמַנְתָּ בְּה'. אֲמֵן כֵּן יְהִי רִצּוֹן.

מִצְוָה גְדוֹלָה לְהַפִּיץ קוֹנְטֵרס זֶה וּלְחַזֵּק אֶת עַם יִשְׂרָאֵל לְעִמּוּד בְּנִסְיוֹנוֹת הַזְּמַן בְּאֱמוּנָה, וּבְכָלֵל זֶה לְתַרְגָּמוֹ לְשׁוֹפּוֹת נּוֹסֶפּוֹת. הַזְּכוּיוֹת לֹא שְׂמוּרוֹת. נִתֵּן לְהַשִּׁיג בְּטֵלְפּוֹן 050-411-4066
נִתֵּן לְהוֹרִיד אֶת הַקּוֹבֵץ הַזֶּה וּקְבָצִים נּוֹסֶפִים בְּקִשּׁוֹר הַבֵּא: bit.ly/2gvnQ2G

הוֹצֵאת הַהַדְפָּסָה נִתְרַמּוּ לְעֹלָם נִשְׁמַת מו"א יוֹסֵף חַיִּים בֵּן רַחֵל, וְיוֹסֵף בֵּן רַחֵל. מְרַדְכֵי בֵּן יוֹסֵף ז"ל, וְכֵן לְבִרְכָה וְהַצְלַחַה עֲבוּר שְׂרָה בֵּת פְּרִידָה, וְזִיוּג הַגּוֹן עֲבוּר יִסְכָּה בֵּת שְׂרָה וּרְבִקָּה בֵּת שְׂרָה, וְצַנִּי בֵּן מַלְכָה בְּקוּבּוֹ. וְכֵן לְזִש"ק עֲבוּר חֵי יוֹנָתָן בֵּן פְּרִידָה, וּלְרַפּוּאָה שְׁלִימָה עֲבוּר יוֹסֵף בֵּן הֵינִי בְּתוֹשָׁח"י.